

АКТ

лісопатологічного обстеження лісових насаджень по Висоцькому надлісництві філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України» на доцільність проведення в них суцільних санітарних рубок

«16» травня 2025 року

с. Висоцьк
Сарненський район
Рівненської області

Нами, комісією, на підставі поданого виклику філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України» №5604/34.4.1-2025 від 02.05.2025 року та наказу про створення комісії на предмет обстеження деревостанів №911/34.4.4-2025 від 09.05.2025 року, в складі: начальника відділу мисливського господарства, охорони та захисту лісів Північно-Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства Володимира КАСЯНЧУКА, головного спеціаліста відділу мисливського господарства, охорони та захисту лісів Північно-Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства Яни ЛИМАР, провідного інженера – лісопатолога сектору моніторингу стану лісових насаджень філії «Рівнелісозахист» ДСЛП «Київлісозахист» Руслана МАЦЕЛИКА, провідного інженера - лісопатолога нагляду, обліку і прогнозу філії «Рівнелісозахист» ДСЛП "Київлісозахист" Тамари МАЦКОВОЇ, провідного інженера - лісопатолога нагляду, обліку і прогнозу філії «Рівнелісозахист» ДСЛП "Київлісозахист" Вікторії ОРЕШКО, за участю помічника начальника Висоцького надлісництва філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України» Олександра ШАНЬКА та лісничих Висоцького надлісництва філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України», а саме: лісничого Жаденського лісництва Івана СЄДОВА, т.в.о. лісничого Вичівського лісництва Миколи ХМАРУКА, лісничого Сварицевицького лісництва Руслана МОСІЄВИЧА, лісничого Олександрівського лісництва Сергія ГАЛУШКА, т.в.о. лісничого Дібрівського лісництва Сергія ГАЛУШКА, лісничого Мутвицького лісництва Володимира ЧУГАЯ, лісничого Острівського лісництва Романа ТАШЛІКОВИЧА, заступника сільського голови з питань діяльності виконавчих органів Миляцької сільської ради Володимира ПЕРЕПИЛИЦІ, заступника Дубровицького міського голови Миколи КУХАРЦЯ, землевпорядника Зарічненської селищної ради Віталія ПОЛЮХОВИЧА, було проведено лісопатологічне обстеження лісових насаджень Висоцького надлісництва філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України» на предмет призначення в них суцільних санітарних рубок (далі – ССР) у відповідності до п. 30 «Санітарних правил в лісах України», затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1995 р. №555 (далі – СПЛУ) на 2025 рік.

Таксаційна характеристика (всі лісництва,) згідно матеріалів базового лісовпорядкування 2019 року за станом на 01.01.2020 року:

Олександрівське лісництво

Квартал 49, виділ 60, площа виділу 1,3 га (в рубку кв. 49 вид. 60(1), площа 1,0 га), склад 10Сз, вік 51 рік, повнота 0,70, ТЛУ – ВЗДС, бонітет 1, середня висота 19 м., середній діаметр 26 см., експлуатаційні ліси, 265 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Дібрівське лісництво

Квартал 21, виділ 26, площа виділу 1,6 га (**в рубку кв. 21, вид. 26(1), площа 1,0 га**), склад 8Сз2Бп, вік 68 років, повнота 0,40, ТЛУ – А2С, бонітет 2, середня висота 20 м., середній діаметр 26 см., експлуатаційні ліси, 140 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Квартал 22, виділ 26, площа виділу 4,1 га (**в рубку кв. 22, вид. 26(1), площа 0,9 га**), склад 9Сз1Бп, вік 70 років, повнота 0,65, ТЛУ – А2С, бонітет 1, середня висота 22 м., середній діаметр 28 см., експлуатаційні ліси, 280 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Квартал 24, виділ 3, площа виділу 1,5 га (**в рубку кв. 24, вид. 3(1), площа 0,9 га**), склад 9Сз1Бп, вік 65 років, повнота 0,70, ТЛУ – А3С, бонітет 1, середня висота 21 м., середній діаметр 26 см., експлуатаційні ліси, 270 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Квартал 24, виділ 32, площа виділу 0,8 га (**в рубку кв. 24, вид. 32, площа 0,8 га**), склад 10Сз+Бп, вік 65 років, повнота 0,65, ТЛУ – А2С, бонітет 1, середня висота 21 м., середній діаметр 26 см., експлуатаційні ліси, 280 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Квартал 32, виділ 34, площа виділу 8,5 га (**в рубку кв. 32, вид. 34(1), площа 1,0 га**), склад 9Сз1Бп, вік 59 років, повнота 0,50, ТЛУ – А2С, бонітет 2, середня висота 18 м., середній діаметр 26 см., експлуатаційні ліси, 160 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Квартал 33, виділ 29, площа виділу 2,2 га (**в рубку кв. 33, вид. 29(1), площа 1,0 га**), склад 10Сз, вік 59 років, повнота 0,70, ТЛУ – А2С, бонітет 1А, середня висота 23 м., середній діаметр 24 см., експлуатаційні ліси, 340 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Квартал 33, виділ 40, площа виділу 0,8 га (**в рубку кв. 33, вид. 40, площа 0,8 га**), склад 10Сз+Бп, вік 60 років, повнота 0,60, ТЛУ – А1С, бонітет 2, середня висота 18 м., середній діаметр 22 см., експлуатаційні ліси, 200 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Сварицевицьке лісництво

Квартал 8, виділ 31, площа виділу 7,0 га (**в рубку кв. 8, вид. 31(1), площа 0,2 га**), склад 5Влч3Бп2Яле, вік 65 років, повнота 0,70, ТЛУ – С4ВЛЧ, бонітет 1, середня висота 25 м., середній діаметр 28 см., експлуатаційні ліси, 280 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено. *Акт виявлення розбіжності по складу по матеріалах лісовпорядкування представлено.*

• Квартал 8, виділ 32, площа виділу 3,4 га (**в рубку кв. 8, вид. 32(1), площа 0,2 га**), склад 8Яле1Сз1Бп, вік 70 років, повнота 0,70, ТЛУ – С4ГДС, бонітет 1, середня висота 25 м., середній діаметр 30 см., експлуатаційні ліси, 410 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Квартал 13, виділ 13, площа виділу 29,8 га (**в рубку кв. 13, вид. 13(1), площа 0,7 га**), склад 4Влч2Бп1Дз1Гз2Яле, вік 60 років, повнота 0,70, ТЛУ – С3ГД, бонітет 1, середня висота 22 м., середній діаметр 28 см., експлуатаційні ліси, 250 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено. *Акт виявлення розбіжності по складу по матеріалах лісовпорядкування представлено.*

Квартал 25, виділ 33, площа виділу 4,3 га (**в рубку кв. 25, вид. 33 (1), площа 0,4 га**), склад 10Сз, вік 52 років, повнота 0,70, ТЛУ – А2С, бонітет 1, середня висота

19 м., середній діаметр 24 см., експлуатаційні ліси, 260 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Квартал 46, виділ 5, площа виділу 3,4 га (**в рубку кв. 46, вид. 5(1), площа 0,7 га**), склад 10Сз, вік 39 років, повнота 0,70, ТЛУ – А2С, бонітет 2, середня висота 14 м., середній діаметр 18 см., експлуатаційні ліси, 180 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Квартал 46, виділ 9, площа виділу 2,2 га (**в рубку кв. 46, вид. 9(1), площа 0,4 га**), склад 10Сз, вік 35 років, повнота 0,40, ТЛУ – А2С, бонітет 2, середня висота 13 м., середній діаметр 16 см., експлуатаційні ліси, 90 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Квартал 46, виділ 14, площа виділу 1,4 га (**в рубку кв. 46, вид. 14(1), площа 0,6 га**), склад 10Сз(40)+Сз(70)+Ос, вік 40 років, повнота 0,50, ТЛУ – ВЗДС, бонітет 1, середня висота 15 м., середній діаметр 18 см., експлуатаційні ліси, 130 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Квартал 47, виділ 21, площа виділу 8,3 га (**в рубку кв. 47, вид. 21(1), площа 0,4 га**), склад 7Сз(55)2Сз(80)1Бп, вік 55 років, повнота 0,50, ТЛУ – А2С, бонітет 2, середня висота 18 м., середній діаметр 24 см., захисні ліси, 170 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Квартал 49, виділ 36, площа виділу 18,0 га (**в рубку кв. 49, вид. 36(1), площа 0,7 га**), склад 8Сз(40)2Сз(70), вік 40 років, повнота 0,70, ТЛУ – ВЗДС, бонітет 3, середня висота 12 м., середній діаметр 16 см., експлуатаційні ліси, 150 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Квартал 49, виділ 47, площа виділу 8,0 га (**в рубку кв. 49, вид. 47(1), площа 0,7 га**), склад 8Сз(50)2Сз(70), вік 50 років, повнота 0,60, ТЛУ – А2С, бонітет 2, середня висота 17 м., середній діаметр 24 см., експлуатаційні ліси, 200 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Квартал 50, виділ 24, площа виділу 1,5 га (**в рубку кв. 50, вид. 24(1), площа 0,7 га**), склад 10Сз, вік 49 років, повнота 0,50, ТЛУ – В2ДС, бонітет 1, середня висота 19 м., середній діаметр 24 см., експлуатаційні ліси, 190 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Квартал 50, виділ 27, площа виділу 2,6 га (**в рубку кв. 50, вид. 27(1), площа 1,0 га**), склад 10Сз, вік 39 років, повнота 0,10, ТЛУ – В2ДС, бонітет 1, середня висота 16 м., середній діаметр 16 см., експлуатаційні ліси, 30 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

При проведенні обстеження встановлено, що основною причиною всихання даних насаджень є ураження **стовбуровими шкідниками**. Сухостійні і всихаючі дерева сосни заселенні, а в більшій частині відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників (при відлущенні відмерлої кори чітко видно ознаки життєдіяльності стовбурових шкідників, а саме маточні та личинкові ходи, шлюбні камери, льотні отвори, а також продукти життєдіяльності, тощо). На підстилці ділянок було виявлено значну кількість опалих пагонів сосни, що свідчить про заселення дерев малим і великим сосновими лубоїдами. На дуже ослаблених деревах наявні ознаки заселення вищезгаданих шкідників, льотні отвори, V - VI категорія стану дерев сосни повністю відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників. Осередки стовбурових шкідників виявлені, на них складені повідомлення про погіршення санітарного стану.

При обстеженні було встановлено, що повнота даних насаджень після умовної рубки призведе до зменшення повноти насаджень згідно встановленого показника у відповідності п. 27 абзац 2, СПЛУ насадження потребують ССР. Рубки необхідно провести протягом 2025 року.

Згідно матеріалів пробних площ обов'язковому вирубуванню підлягає відповідно 14-91% запасу деревини.

Спеціалістам Висоцького надлісництва, при виявленні нових осередків шкідників у лісових насадженнях, в найкоротші термін проектувати проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Жаденське лісництво

Квартал 38, виділ 39, площа виділу 9,8 га (в рубку кв. 38, вид. 39(1), площа 1,0 га), склад 9Сз1Бп, вік 50 років, повнота 0,70, ТЛУ – АЗС, бонітет 1, середня висота 19 м., середній діаметр 22 см., експлуатаційні ліси, 250 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено. *Акт про лісову пожежу представлено.*

Квартал 43, виділ 12, площа виділу 12,6 га (в рубку кв. 43, вид. 12(2), площа 0,8 га), склад 8Сз2Бп+Ос, вік 85 років, повнота 0,70, ТЛУ – ВЗДС, бонітет 3, середня висота 20 м., середній діаметр 28 см., експлуатаційні ліси, 220 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено. *Акт про лісову пожежу відсутній.*

Квартал 45, виділ 23, площа виділу 3,1 га (в рубку кв. 45, вид. 23(1), площа 1,0 га), склад 7Сз3Бп+Ос, вік 70 років, повнота 0,30, ТЛУ – В4ДС, бонітет 2, середня висота 21 м., середній діаметр 30 см., експлуатаційні ліси, 80 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено. *Акт про лісову пожежу відсутній.*

Квартал 45, виділ 25, площа виділу 3,6 га (в рубку кв. 45, вид. 25(1), площа 0,4 га), склад 7Сз3Бп+Влч, вік 55 років, повнота 0,60, ТЛУ – ВЗДС, бонітет 3, середня висота 14 м., середній діаметр 16 см., експлуатаційні ліси, 110 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено. *Акт про лісову пожежу представлено.*

Квартал 45, виділ 30, площа виділу 3,0 га (в рубку кв. 45, вид. 30(1), площа 0,8 га), склад 5Сз5Бп, вік 60 років, повнота 0,40, ТЛУ – В4ДС, бонітет 3, середня висота 15 м., середній діаметр 20 см., експлуатаційні ліси, 80 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено. *Акт про лісову пожежу представлено.*

Вичівське лісництво

Квартал 36, виділ 30, площа виділу 1,6 га (в рубку кв. 36, вид. 30(1), площа 1,0 га), склад 9Сз1Бп+Дз, вік 65 років, повнота 0,60, ТЛУ – В2ДС, бонітет 1, середня висота 24 м., середній діаметр 28 см., експлуатаційні ліси, 290 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено. *Акт про лісову пожежу представлено.*

Квартал 37, виділ 53, площа виділу 2,4 га (в рубку кв. 37, вид. 53(1), площа 1,0 га), склад 10Сз+Бп, вік 90 років, повнота 0,60, ТЛУ – В5БС, бонітет 3, середня висота 21 м., середній діаметр 30 см., експлуатаційні ліси, 220 м³/га. Повідомлення

про погіршення санітарного стану насадження представлено. *Акт про лісову пожежу представлено.*

Квартал 42, виділ 5, площа виділу 1,7 га (в рубку кв. 42, вид. 5(1), площа 1,0 га), склад 10Сз+Бп, вік 63 роки, повнота 0,70, ТЛУ – В2ДС, бонітет 1, середня висота 23 м., середній діаметр 28 см., експлуатаційні ліси, 355 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено. Акт про лісову пожежу відсутній.

Мутвицьке лісництво

Квартал 45, виділ 49, площа виділу 4,8 га (в рубку кв. 45, вид. 49(1), площа 1,0 га), склад 10Сз, вік 55 років, повнота 0,75, ТЛУ – В2ДС, бонітет 1А, середня висота 23 м., середній діаметр 26 см., лісопаркова частина лісів зелених зон, 370 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено. *Акт про лісову пожежу відсутній.*

Насадження практично повністю всохли та втратили технічну якість деревини внаслідок пошкодження **лісовою пожежею**. Насадження першочергово потребують поліпшення санітарного стану так, як є осередками розмноження стовбурових шкідників.

Записи частково відсутні в книзі обліку лісових пожеж, в «Актах обліку лісової пожежі» які представлено, вказана не вся площа уражена лісовою пожежею (*площа пошкоджена пожежею не відповідає площі зафіксованої в Актах обліку лісових пожеж*).

Під час обстеження встановлено, що насадження втратили свої лісогосподарські та захисні властивості. Являються біологічно нестійкими з нерівномірною повнотою. Кореневі лапи та кореневі шийки дерев з ознаками обпалу (в окремих випадках більше $\frac{3}{4}$ периметра стовбура), висота нагару сягає від 0,5 до 2,5 м.

Сухостійні і всихаючі дерева сосни заселенні, а в більшій частині відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників (при відлущенні відмерлої кори чітко видно ознаки життєдіяльності стовбурових шкідників, а саме маточні та личинкові ходи, шлюбні камери, льотні отвори, а також продукти життєдіяльності, тощо). На підстилці ділянок було виявлено значну кількість опалих пагонів сосни, що свідчить про заселення дерев малим і великим сосновими лубоїдами. На дуже ослаблених деревах наявні ознаки заселення вищезгаданих шкідників, льотні отвори, V - VI категорія стану дерев сосни повністю відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників.

При обстеженні було встановлено, що повнота даних насаджень після умовної рубки призведе до зменшення повноти насаджень згідно встановленого показника у відповідності п. 27 абзац 2, СПЛУ насаджень потребують ССР. Рубки необхідно провести протягом 2025 року.

Згідно матеріалів пробних площ обов'язковому вирубуванню підлягає відповідно 62-91% запасу деревини.

Висновки та пропозиції:

1. Обстежені насадження створюють незадовільний санітарний стан, деревина втрачає свої технічні якості, проходить розповсюдження стовбурових шкідників.

2. Для наведення належного санітарного стану, з метою запобігання розповсюдження шкідників та хвороб лісу, недопущення втрат технічної якості деревини провести суцільні санітарні рубки на площі – **22,1 га**.

3.3 метою обмеження негативного впливу на стан лісів та їх відтворення на кожному ділянці, до початку рубки, скласти карту технологічного процесу розроблення лісосік, яка з урахуванням конкретних умов повинна відображати природоохоронні (запобігання ерозії ґрунтів, збереження підросту тощо), лісівничі та організаційні вимоги.

4. Рубки провести згідно вимог СПЛУ.

5. В осередках стовбурних шкідників проводити рубки згідно термінів та норм передбачених СПЛУ, заготовлену деревину вивозити в максимально стислі терміни, а за неможливості термінового вивезення корувати, лісосічні залишки утилізувати.

6. Очистку лісосіки від порубкових залишків провести дотримуючись правил пожежної безпеки в лісі.

7. На зрубках провести лісокультурні заходи згідно типу лісорослинних умов, з дотриманням «Правил відтворення лісів» затверджених постановою КМУ від 01.03.2007 р. №303. В осередках кореневої губки та комплексу стовбурових шкідників створити лісові культури, які запобігатимуть подальшому їх розповсюдженню, тобто вирощування біологічно стійких насаджень.

8. Лісовій охороні Висоцького надлісництва вести лісопатологічний моніторинг за санітарним станом насаджень, своєчасно виявляти осередки прояву і поширення шкідників та хвороб, і в першу чергу під час проведення ССР, вживати додаткові заходи до запобігання їх поширенню та зростанню чисельності.

9. Спеціалістам Висоцького надлісництва, при виявленні червонокнижних рослин та тварин, діяти згідно чинного законодавства.

10. Лісопатологічне обстеження спеціалістами лісозахисту було проведене з 15.05.2025 року по 16.05.2025 року.

До акту додаються додатки:

- №6 СПЛУ;
- №7 СПЛУ;
- планчики ділянок;

Акт складено в 3-х примірниках.

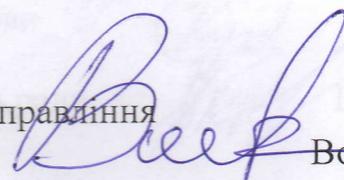
1-й – філії «Рівнелісозахист»;

2-й – Висоцьке надлісництво;

3-й. – Північно-Західне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства.

Акт підписали:

Начальник відділу мисливського господарства, охорони та захисту лісів
Північно-Західного міжрегіонального управління
лісового та мисливського господарства

Володимир КАСЯНЧУК

Головний спеціаліст відділу мисливського господарства, охорони та захисту лісів
Північно-Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства

Яна ЛИМАР

Провідний інженер-лісопатолог сектору нагляду, обліку і прогнозу філії «Рівнелісозахист» ДСЛП «Київлісозахист»

Тамара МАЦКОВА

Провідний інженер-лісопатолог сектору нагляду, обліку і прогнозу філії «Рівнелісозахист» ДСЛП «Київлісозахист»

Вікторія ОРЕШКО

Провідний інженер-лісопатолог сектору моніторингу стану лісових насаджень філії «Рівнелісозахист» ДСЛП «Київлісозахист»

Руслан МАЦЕЛИК

Помічник начальника Висоцького надлісництва філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України»

Олександр ШАНЬКО

Лісничий Жаденського лісництва

Іван СЕДОВ

Т.в.о. лісничого Вичівського лісництва

Микола ХМАРУК

Лісничий Сварицевицького лісництва

Руслан МОСІЄВИЧ

Лісничий Олександрівського лісництва

Сергій ГАЛУШКО

Т.в.о. лісничого Дібрівського лісництва

Сергій ГАЛУШКО

Лісничий Мутвицького лісництва

Володимир ЧУГАЙ

Лісничий Острівського лісництва

Роман ТАШЛІКОВИЧ

Заступник сільського голови з питань діяльності виконавчих органів Миляцької сільської ради

Володимир ПЕРЕПИЛИЦЯ

Заступник Дубровицького міського голови

Микола КУХАРЕЦЬ

Землевпорядник Зарічненської селищної ради

Віталій ПОЛЮХОВИЧ